

กระทู้ถามที่ ๑๗๗ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗

เรื่อง ราษฎรขอที่ดินที่บริจาคให้ตั้งกิ่งอำเภอนาตะครูดขึ้น

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

เนื่องจากข้าพเจ้าได้รับการร้องเรียนจากราษฎรจำนวนมากว่า ที่ดินซึ่งราษฎรร่วมกันบริจาคให้ตั้งที่ว่าการกิ่งอำเภอนาตะครูด เป็นเวลานานหลายสิบปีแล้วยังมีได้ก่อสร้างกิ่งอำเภอตามความประสงค์ของผู้บริจาค ซึ่งการขอตั้งกิ่งอำเภอนั้นมีนายอำเภอวิเชียรบุรี ได้มอบหมายให้ข้าพเจ้าหาที่ดินสร้างที่ว่าการกิ่งอำเภอ ๔ แห่ง ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ดังต่อไปนี้คือ

๑. กิ่งอำเภอศรีเทพ
๒. กิ่งอำเภอหนองไผ่
๓. กิ่งอำเภอบึงสามพัน
๔. กิ่งอำเภอนาตะครูด

สาเหตุที่เจ้าของที่ดินขอคืนที่ดินที่ได้บริจาคให้สร้างกิ่งอำเภอทั้ง ๔ แห่งนี้เนื่องจากได้มอบที่ดินให้ทางราชการไปนานแล้ว จนถึงปัจจุบันก็ไม่ได้มีการตั้งกิ่งอำเภอดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. ทางราชการได้รับที่ดินไว้ตั้งอำเภอนานแล้วแต่ไม่ได้ทำการตั้งกิ่งอำเภอมาทางราชการจะคืนที่ดินให้เจ้าของเดิมได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด

๒. เมื่อไม่ได้มีการตั้งกิ่งอำเภอตามวัตถุประสงค์ของผู้มอบที่ดิน การขอที่ดินคืนจะต้องดำเนินการอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. ตำบลศรีเทพมีพื้นที่กว้างใหญ่มากจะขอให้แยกหมู่บ้านบึงจาน นาน้ำโคม ลำเหยง และหมู่บ้านศรีเทพน้อย ออกมาเป็นอีกตำบลหนึ่งจะได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

๔. ขอให้แบ่งหมู่บ้านในตำบลนาสนุ่น ออกเป็นสองตำบลเพื่อลดเขตการปกครองให้แคบลง โดยแบ่งหมู่บ้านให้มีพื้นที่จำนวนใกล้เคียงกันจะได้หรือไม่ ประการใด ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

๕. ขอรบว่าผลของการขอจัดตั้งกิ่งอำเภอณะครุดได้มีการดำเนินการไปเพียงใด มีข้อ
ขัดข้องอย่างไร และขอให้ทบทวนใหม่จะได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใดขอทราบรายละเอียด

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี

พรรคชาติไทย

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๗๗ ร.

ของ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี
เรื่อง ราษฎรขอที่ดินที่บริจาคให้ตั้งกิ่งอำเภอนาตะครูดคืน

ข้าพเจ้า พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดังนี้

ข้อ ๑ ที่ถามว่า ทางราชการได้รับที่ดินไว้ตั้งอำเภอนานแล้วแต่ไม่ได้ทำการตั้งกิ่งอำเภอตะครูด
ทางราชการจะคืนที่ดินให้เจ้าของเดิมได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด

ข้อ ๒ ที่ถามว่า เมื่อไม่ได้มีการตั้งกิ่งอำเภอตามวัตถุประสงค์ของผู้มอบที่ดิน การขอที่ดินคืน
จะต้องดำเนินการอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอเรียนว่า สำหรับกรณีที่เกิดขึ้นปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ และ พ.ศ. ๒๕๒๔
ได้มีราษฎรจำนวน ๑๓ ราย ได้แจ้งความจำนงค์ขอบริจาคที่ดินให้กระทรวงการคลัง เพื่อสร้างกิ่ง
อำเภอตะครูด ตามรายชื่อดังต่อไปนี้

(๑) นายวี สุขศรี	บริจาค ๑ ไร่ ๑ งาน ๑๒ ตารางวา
(๒) นายจอม ตะครูดเพ็ง	บริจาค ๓ ไร่ ๑ งาน ๘๐ ตารางวา
(๓) นายหลุย ตะครูดคง	บริจาค ๒ ไร่ ๑ งาน ๖๐ ตารางวา
(๔) นายหล่อ ตะครูดสงฆ์	บริจาค ๗ ไร่ ๑ งาน ๒๐ ตารางวา
(๕) นายออน พังเจริญ	บริจาค ๗ ไร่ ๒ งาน ๑๕ ตารางวา
(๖) นายแถว ป่องสันเทียะ	บริจาค ๓ ไร่ - งาน ๒๗ ตารางวา
(๗) นายเหลือง - นางซ้อน ศรีวิไล	บริจาค ๑๒ ไร่ ๑ งาน ๑๖ ตารางวา
(๘) นางสาวฉิม อุ่มชะอุม	บริจาค - ไร่ ๓ งาน ๕๐ ตารางวา
(๙) นายเครื่อง จัดการ	บริจาค ๑๔ ไร่ ๒ งาน ๕๗ ตารางวา
(๑๐) นายมนัส - นางโสภา เพชรนำชม	บริจาค ๑๑ ไร่ - งาน ๖๐ ตารางวา
(๑๑) นางน้อย กลิ่นโกสุม	บริจาค ๗ ไร่ - งาน - ตารางวา
(๑๒) นางเหลียม บุญจันทร์	บริจาค ๓ ไร่ - งาน ๓๖ ตารางวา
(๑๓) นางทองมา กลิ่นเทศ	บริจาค ๑ ไร่ ๑ งาน ๘๖ ตารางวา

โดยบุคคลลำดับที่ ๑ - ๕ ได้โอนกรรมสิทธิ์ให้กระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๒
ส่วนบุคคลลำดับที่ ๑๐ - ๑๓ ได้โอนกรรมสิทธิ์ให้กระทรวงการคลังเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๔

รวมที่ดินที่ได้รับบริจาคทั้งหมด ๗๕ ไร่ ๒ งาน ๓๓ ตารางวา และเป็นที่ดินที่ยกให้โดยเสน่หามีได้มีเงื่อนไขแต่อย่างใด เมื่อได้รับโอนที่ดินมาแล้ว ที่ดินดังกล่าวจึงเป็นที่ดินราชพัสดุ และไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์แต่อย่างใด

เมื่อราษฎรได้ยกที่ดินให้เป็นที่ราชพัสดุ ต่อมาภายหลังจะขอคืน จะต้องเข้าเงื่อนไขตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ข้อ ๓ กล่าวคือ

๑. ที่ราชพัสดุนั้นมิใช่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะและ
๒. ทางราชการมิได้ใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้นตามวัตถุประสงค์ของผู้ยกให้ภายในสิบปี นับแต่วันจดทะเบียนยกให้ และ
๓. ผู้ยกให้เป็นผู้ยื่นเรื่องราวขอที่ราชพัสดุกคืนภายในหนึ่งปี นับแต่วันครบระยะเวลาดังกล่าว เมื่อพิจารณารายละเอียดข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่า การยกที่ดินให้เป็นที่ราชพัสดุนั้นเป็นการยกให้โดยเสน่หา มิได้มีเงื่อนไขแต่อย่างใด ประกอบกับได้จดทะเบียนยกให้เป็นที่ราชพัสดุ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ และ พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งครบกำหนด ๑๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ และ พ.ศ. ๒๕๓๔ และหลังจากครบกำหนด ๑๐ ปีแล้ว ผู้ยกให้ก็ได้ยื่นเรื่องราวขอที่จากราชพัสดุกคืนภายใน ๑ ปี นับแต่วันครบกำหนด ๑๐ ปี จึงไม่เข้าเงื่อนไขของกฎหมาย ทางราชการจึงไม่อาจจะคืนที่ดินให้เจ้าของเดิมได้

ข้อ ๓ ที่ถามว่า ตำบลศรีเทพมีพื้นที่กว้างใหญ่มาก จะขอให้แยกหมู่บ้านบึงจวน นาน้ำโคม ลำเหยง และหมู่บ้านศรีเทพน้อย ออกมาเป็นอีกตำบลหนึ่งจะได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ข้อ ๔ ที่ถามว่า ขอให้แบ่งหมู่บ้านในตำบลนาสนุ่น ออกเป็นสองตำบล เพื่อลดเขตการปกครองให้แคบลง โดยแบ่งหมู่บ้านให้มีพื้นที่จำนวนใกล้เคียงกันจะได้หรือไม่ ประการใด ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอเรียนว่า กรณีการตั้งตำบล กระทรวงมหาดไทยจะพิจารณาเหตุผลและความจำเป็น เพื่อแยกหมู่บ้านของตำบลไปตั้งเป็นตำบลใหม่ โดยมีหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๖ “ในการที่จะกำหนดเขตหมู่บ้านและตำบลทั้งปวงในหัวเมืองใดให้ผู้ว่าราชการเมืองนั้น เมื่อได้อนุมัติของสมุหเทศาภิบาลแล้วมีอำนาจที่จะกำหนดให้ ...” และมาตรา ๒๕ “หลายหมู่บ้านรวมกันราว ๒๐ หมู่บ้าน ให้จัดเป็นตำบล ๑ และเมื่อสมุหเทศาภิบาลเห็นชอบด้วยแล้ว ให้ผู้ว่าราชการเมือง กำหนดหมายเขตตำบลนั้นให้ทราบได้โดยชัดว่าเพียงใดทุกด้าน ถ้าหมายเขตไม่มี

ลำห้วย, หนอง, คลอง, บึง, บาง หรือสิ่งใดเป็นสำคัญ ก็ให้จัดให้มีหลักปักหมายเขตไว้เป็นสำคัญ” และหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ กำหนดหลักเกณฑ์การตั้ง ตำบลไว้ ดังนี้

- ๑) มีจำนวนพลเมืองตั้งแต่ ๓,๒๐๐ คนขึ้นไป
- ๒) มีหมู่บ้านตั้งแต่ ๘ หมู่บ้านขึ้นไป
- ๓) ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาตำบลเดิม และที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ ที่จะจัดตั้งเป็นตำบลใหม่

และมีข้อยกเว้นนอกเหนือจากหลักเกณฑ์ดังกล่าว คือ

- ๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ
- ๒) เป็นสภาพท้องที่ชายแดนที่มีหรืออาจจะมีปัญหาทางการเมือง
- ๓) เป็นสภาพท้องที่ป่าเขาหรือทิวทัศน์

กรณีการขอแยกตำบลศรีเทพและตำบลนาสนุ่นไปตั้งเป็นตำบลใหม่ หากจังหวัดรายงานเหตุผล และความจำเป็นตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ก็สามารถที่จะจัดตั้งตำบลใหม่ได้ แต่อย่างไรก็ตามในปีงบประมาณ ๒๕๓๗ รัฐบาลมีนโยบายให้ระงับการตั้งตำบลทั่วประเทศไว้ ดังนั้น จึงไม่มีการพิจารณาให้จังหวัดตั้ง ตำบลขึ้นใหม่แต่อย่างใด

ข้อ ๕ ที่ถามว่า ขอทราบผลของการขอจัดตั้งกิ่งอำเภอนาตะกวด ได้มีการดำเนินการเพียงใด มีข้อขัดข้องอย่างไร และขอให้ทบทวนใหม่ได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอเรียนว่า การจัดตั้งกิ่งอำเภอนาตะกวด ปัจจุบันยังมีได้มีการดำเนินการจัดตั้งแต่อย่างใด เนื่องจากสภาตำบลศรีเทพไม่ได้เสนอเรื่องขอตั้งกิ่งอำเภอนาตะกวดมายังอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จึงไม่สามารถรายงานขอจัดตั้งกิ่งอำเภอนาตะกวดมายังกระทรวงมหาดไทย หากจะทบทวนให้มีการจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอ สามารถดำเนินการได้ โดยพื้นที่ที่ขอจัดตั้งกิ่งอำเภอนาตะกวดมีองค์ประกอบเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดตั้งกิ่งอำเภอ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ คือ

๑. มีจำนวนพลเมือง ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ คนขึ้นไป
๒. ประกอบด้วยตำบล ๕ ตำบลขึ้นไป
๓. ที่ว่าการกิ่งอำเภอใหม่ต้องห่างจากที่ว่าการอำเภอเดิมประมาณ ๒๕ กิโลเมตร หรือ ๑๐ กิโลเมตร กรณีที่ต้องบริการชุมชนใหญ่
๔. มีรายได้จากภาษีบำรุงท้องที่ ตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาท ต่อปีขึ้นไป
๕. ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาตำบลที่จะรวมตั้งเป็นกิ่งอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด และสภาจังหวัด

ซึ่งเมื่อกระทรวงมหาดไทยได้รับรายงานขอจัดตั้งจากจังหวัดแล้ว จะได้พิจารณาตามเหตุผล ความจำเป็น และดำเนินการภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณในการจัดตั้งกิ่งอำเภอที่ได้รับในแต่ละปี เป็นสำคัญด้วย